

482

KAHKAHA ÇİÇEĞİ

(Wild jalap) (Ipomoea pandurata)

Genel İsimler: Boru çiçeği, gündüz sefası**Tedavi Edici Kısım:** Kök.

Tarif: Kahkaha çiçeği, Ontario'dan Florida'ya ve batıda Michigan ve Texas'a kadar olan bölgelerdeki kuru topraklarda bulunan Kuzey Amerika'ya özgü çok-yıllık bir bitkidir. Sıklıkla 60 santim uzunluğa ulaşan büyük, etli, yumrulu kök, almaşık, geniş-yumurtamsı ve kalp biçimi veya bazen keman biçimi yapraklara sahip pek çok yuvarlak, eflatunumsu sürüklenen veya az çok tırmanan gövdeler üretir. Büyük, huni biçimi, beyaz çiçekler koyu eflatun boğazlara sahiptir ve Mayıs'tan Eylül'e kadar açarlar.

Özellikler ve Kullanımlar: Müshil. Kahkaha çiçeği kökü müshil karışımlarında genellikle daha az yan etkiye sahip olan şifalı bitkiler ile karıştırılan, güçlü bir müshildir. Kökten harici kullanımlar için, deri mantarını da kapsayan deri hastalıklarına karşı ilaçlar da hazırlanır. **DİKKAT:** Aşırı doz ciddi dahili etkilere neden olabilir.

Hazırlama ve Dozaj:

Haşlama: 1 çay kaşığı kökü 1 bardak suda demleyin. Her defasında bir ağız dolusu olmak üzere günde 1 bardak alın.

Tentür: Bir doz 5 ila 20 damladır.

483

YABANI OREGON ÜZÜMÜ

(Wild Oregon grape)(Mahonia aquifolium)

Genel İsimler: Kaliforniya amberbarisi, Kayalık Dağlar üzümü.**Tedavi Edici Kısımlar:** Kök gövde ve kökler.

Tarif: Yabani Oregon üzümü, British Columbia'dan Idaho'ya, güneyde Oregon ve California'ya kadar olan bölgelerdeki dağlık alanlarda 2000 metrenin altındaki ormanlık yamaçlarda bulunan yaprak dökmeyen bir çalıdır. Kuzey Amerika'ya özgü olan bir bitki Avrupa'ya ekimi yapılmak için götürülmüş ve orada yerleştirilmiştir. Düzensiz, düğümlü kök gövde altında sarı bir odun bulunan kahverengimsi bir kabuğa sahiptir. Doksan santim veya daha fazla yüksekliğe ulaşan dallı gövdeler üretir ve 5 ila 9 yaprakçıklı almaşık, tüyümsü yapraklara sahiptir. Yumurtamsı- veya yassı uzun-mızrağımsı, sert, sapsız yaprakçıklar her iki tarafta 10 veya daha fazla dikenli dişlere sahiptirler ve üstleri parlak koyu yeşil, altları soluk yeşildir. Sarı çiçekler Nisandan Mayıs'a kadar küçük çiçek salkımları halinde açarlar. Küremsi mavi yemişler yaban mersinini hatırlatır.

Özellikler ve Kullanımlar: İdrar söktürücü, müshil, tonik. Avrupa halk tıbbına göre, Yabani Oregon üzümü bir "kan temizleyici"dir. O, sıracı ve kronik deri halleri, kabızlık ve romatizma için faydalıdır. Homeopatik uygulamada tentürü ergenlik sivilcesi, egzama, uçuk ve sedef hastalığı da dahil her türlü deri hastalığı için kullanılır.

Hazırlama ve Dozaj:

Haşlama: 1 çay kaşığı kök-gövde ve köke 1 bardak su kullanın. Günde üç ila altı defa 1 çorba kaşığı alın.

Tentür: Bir doz 5 ila 10 damladır.

Genel İsimler: Amahta, çiğelek, hamuçara, yabani çilek, yer çileği.

Tedavi Edici Kısım: Bitki.

Tarif: Dağ çileği Avrupa ve kuzey Asya'nın öncelikle ormanlar, açıklıklar ve gölgeli yol kenarlarında bulunan çok-yıllık bir bitkidir; ama bir türü Kuzey Amerika'nın doğu bölgelerinde tarlalar ve yol boylarında da yetişmektedir. Yapraklar ve çiçekler uzun, köklenen sürgünleri de üreten kök gövdeden çıkan saplar ve çiçek sapları üzerinde büyürler. İnce, açık yeşil yapraklar üç az veya çok yumurtamsı, kaba dişli yaprakçıklara ayrılmışlardır ve alt yüzleri, en azından damarlar üzerinde, hafifçe tüylüdür. Küçük beyaz çiçekler Mayıs ve Haziran boyunca salkım benzeri demetler halinde açarlar. Tanıdık kırmızı "çilek" aslında çekirdek benzeri meyveleri dış yüzünde taşıyan gelişmiş, etli çiçek tablasıdır (sapın, çiçeğin bulunduğu uç kısmı).

Özellikler ve Kullanımlar: Büzücü, idrar söktürücü, tonik. Dağ çileğinin yaprakları ve kök gövdesi büzücü ve idrar söktürücüdür. Bunlardan hazırlanan bir çay ishal, dizanteri ve idrarda kan mevcudiyeti hallerinde kullanıldığı gibi kum hastalığı ve idrar yollarındaki diğer problemler için de kullanılabilir. Aynı anda hem dahili hem de harici olarak kullanın, benzer bir çay bazen egzama ve ergenlik sivilcelerine karşı etkilidir. Taze dağ çileği öz suyu ateşli hastalıklar için iyi bir serinleticidir. Yaprak çayının nekahet dönemleri ve çocuklar için iyi bir tonik olduğu da söylenmektedir.

Hazırlama ve Dozaj:

Haşlama: 2 çay kaşığı yaprak veya kök gövdeyi ½ bardak suda demleyin. Gereklikçe alın.

Özsu (meyvenin): Günde 2 çorba kaşığı alın.

Tentür (yaprakların): Günde 3 defa suya 5 ila 15 damla olarak alın.

NOT: Ekimi yapılan türlerin tedavi edici değerleri yabani türlerden daha azdır.